

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_09_SKALY_A_HORY		
Název materiálu:	Skály a hory		
Předmět:	Člověk a jeho svět	Ročník:	4.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	16. 4. 2012
Jméno autora:	Mgr. Martina Macíčková		
Klíčová slova:	Skály hory přírodní společenstva, kleč, kosodřevina		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se seznámí s horským přírodním společenstvem. Procvičuje si práci s textem.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k řešení problémů, k učení, sociální a personální, komunikativní.		
Anotace, metodický list:	Hodina je sestavena podle schématu E-U-R. Porozumění čteného textu, vyjádření vlastními slovy, interpretace informací a následné shrnutí informací.		
Použité zdroje:	DANČÁK, Martin. <i>Rozmanitost přírody: učebnice pro 4. a 5. ročník základní školy</i> . Olomouc: Prodos, 2008, 79 s. Člověk a jeho svět (Prodos). ISBN 978-807-2302-277.		

Popis hodiny	<p>EVOKACE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozdělení žáků do skupin (po třech). 2. Brainstorming: Najdeme nějaké rostliny a živočichy i na skalách? Zapisování odpovědí. <p>UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření expertních skupin. 2. Práce s textem (skládankové učení). 3. Předávání informací v domovské skupině . <p>REFLEXE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zpracování informací – vytvoření plakátu. 2. Návrat k brainstormingu.
---------------------	--

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Skály u nás nejsou vzácností, obzvláště pískovcové. Vyskytují se i pískovcová skalní města. Jiné druhy skal, vápencové, žulové nebo rulové, jsou vzácnější. Život na skalách je většinou chudý. Nejběžnějšími organismy jsou lišejníky a mechorosty. Tvoří na skále tenkou slupku a většina z nich je odolná proti vyschnutí. Na skalách se totiž neudrží voda, po dešti rychle steče, a proto zde mohou růst jen ty druhy rostlin, které přežijí i delší sucho. Patří k nim skalní lišejníky. Z mechorostů tu obvykle najdeme děrkavku a z ostatních rostlin hlavně kapradiny. Živočichy zastupují hlavně ptáci. Skály jsou oblíbeným hnízdištěm výra velkého.

Horská přírodní společenstva jsou velmi rozmanitá. Najdeme je většinou jen ve vysokých horách, tam, kde už vzhledem k nepříznivým podnebným podmínkám nemůže růst les. U nás je to pouze na vrcholcích nejvyšších pohoří, kterými jsou například Krkonoše a Hrubý Jeseník.

V horách je chladnější podnebí než v nížinách. Rostliny a živočichy musí být dostatečně odolní, aby v nepříznivých podmínkách přežili. Sníh tam na jaře většinou leží mnohem déle než v nížinách a znovu napadne už brzy na podzim. Rostliny proto musí po roztátí sněhu rychle vyrašit a vykvést, aby stihly přinést do další zimy plody. Většina živočichů je proti zimě chráněna lépe než rostliny. Přesto se někteří z nich na dlouhou zimu také připravují. Hlavně menší živočichové přečkávají zimu v úkrytu v zimním spánku.

Dřevin v horách mnoho nevidíme. Převládá tam druh borovice, který se nazývá kleč nebo také kosodřevina. Na rozdíl od ostatních borovic je to keř. Kosodřevina se u nás původně vyskytovala jen v Krkonoších a na Šumavě. Lidé ji ale vysadili i v jiných pohořích, například v Hrubém Jeseníku. Uměle vysázená kleč škodí jiným rostlinám. Zarůstá totiž velké plochy horských luk, kde pak nemohou růst původní vzácné rostliny.
